

LIGJI NR. 08/L -188

PËR PLOTËSIMIN DHE NDRYSHIMIN E KODIT NR. 06/L-074 PENAL I REPUBLIKËS SË KOSOVËS

Kuvendi i Republikës së Kosovës,

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR PLOTËSIMIN DHE NDRYSHIMIN E KODIT NR. 06/L-074 PENAL I REPUBLIKËS SË KOSOVËS

**Neni 1
Qëllimi**

Ky Ligj ka për qëllim plotësimin dhe ndryshimin e Kodit Nr. 06/L-074 Penal të Republikës së Kosovës (Në tekstin e më tejme Kodi).

Neni 2

Pas paragrafit 2. të nenit 59 të Kodit, shtohet paragrafi i ri 2a si në vijim:

2a. Përveç dënimeve të parapara në këtë nen, për veprën penale të dhunimit dhe dhunës në familje dënime plotësuese janë edhe:

2.a.1. ndalimi i blerjes në ankande të shitjes së pronave publike, asetëve publike apo licencave që jepen nga një autoritet publik në çfarëdo shërbimi nga tre (3) deri në dhjetë (10) vjet;

2.a.2. ndalimi i aplikimit si investitor strategjik dhe çdo formë tjetër e përfitimit nga privilegjet që jepen nga legjislacioni në fuqi nga tre (3) deri në dhjetë (10) vjet.

Neni 3

Në nenin 59 të Kodit, pas nën-paragrafit 2.8. shtohen dy (2) nën-paragrafë të rinj 2.9. dhe 2.10. me përmbajtjen si vijon:

2.9. ndalimi i kandidimit në pozita publike;

2.10. ndalimi i punësimit në sektorin publik.

Neni 4

Pas paragrafit 1. të nenit 60 të Kodit, shtohet paragrafi i ri 2. si në vijim:

2. Gjykata ia ndalon drejtën e kandidimit në çdo pozitë publike nga tre (3) deri në dhjetë (10) vjet, personit i cili shpallet fajtor për veprën penale të dhunimit dhe dhunës në familje.

Neni 5

Pas nenit 62 të Kodit, shtohen dy nene të reja 62A dhe 62B, me përmbajtjen si në vijim:

Neni 62A

Gjykata ia ndalon punësimin në sektorin publik në të gjitha nivelet prej një (1) deri në pesë (5) vjet, personit i cili shpallet fajtor për veprën penale të dhunimit.

Neni 62B

Gjykata i ndalon të drejtën në drejtimin e automjetit në çdo lloj të kategorisë, nga një (1) deri në pesë (5) vjet, personit që është shpallur fajtor për veprën penale të dhunimit në kohën kur ishte në ushtrimin e profesionit të vozitësit.

Neni 6

Në nenin 108 të kodit, nën-paragrafi 1.1., riformulohet si në vijim:

1.1. veprat penale të parapara në nenet 142-147, 151-154, 158, 159, 160-163, 165, 167-169, 232, 234, 239, 267-274, 287, 288, 296-298, 324 dhe 325 të këtij Kodi; dhe

Neni 7

Neni 232 i Kodit fshihet.

Neni 8

Neni 327 i Kodit fshihet.

Neni 9

Neni 336 i Kodit, fshihet.

Neni 10

Neni 183 i Kodit, riformulohen si në vijim:

1. Kushdo që ngacmon seksualisht personin tjetër, në veçanti personin i cili është i ndjeshëm për shkak të moshës, sëmundjes, paaftësisë, varësisë, shtatzënisë, paaftësisë së rëndë fizike apo mendore, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tri (3) vjet.

2. Ngacmimi seksual nënkupton cilëndo formë të sjelljes së padëshiruar verbale, joverbale ose fizike të natyrës seksuale, me qëllim të cenimit të dinjitetit apo që cenon dinjitetin e personit, dhe krijon një mjedis i cili është objektivisht frikësues, armiqësor, degradues ose poshtërues.

3. Kur vepra penale nga paragrafi 1. i këtij neni kryhet nga kryesi i cili është mësues, udhëheqës fetar, profesionist i kujdesit shëndetësor, person të cilit i është besuar rritja ose kujdesi i personit të tillë apo në ndonjë mënyrë tjetër ka pozitë të autoritetit mbi atë person, kryesi dënohet me burgim prej një (1) deri në pesë (5) vjet.

4. Kushdo që e ngacmon seksualisht një person që nuk e ka mbushur moshën dhjetë (10) vjeçare ose një person të dobët që nuk ka mbushur moshën pesëmbëdhjetë (15) vjeçare, dënohet me burgim tre (3) deri në tetë (8) vjet.

5. Kur vepra penale nga ky nen kryhet me përdorim të armës, mjetit të rrezikshëm ose ndonjë sendi tjetër, që mund të shkaktojë lëndim të rëndë trupor apo dëmtim të rëndë të shëndetit mendor apo fizik, kryesi dënohet me burgim prej pesë (5) deri në dhjetë (10) vjet.

6. Kryesit të kësaj vepre ndaj fëmijës, gjykata ia ndalon ushtrimin e profesionit apo veprimtarisë

që lidhet me punën me fëmijë.

7. Procedura penale për veprën penale nga paragrafi 1., 2. dhe 3., i këtij neni fillohet sipas propozimit.

Neni 11

Pas nenit 236 të Kodit, shtohet neni ri 236/A, si në vijim:

Neni 236/A Testimi i virgjërisë

1. Kushdo që e cyt ose obligon personin tjetër për të kryer ekzaminim me qëllim të testimit të virgjërisë dënohet me gjobë dhe burgim deri në një (1) vit.

2. Kushdo që duke vepruar në kundërshtim me paragrafin 1 të këtij neni kryen testim apo ekzaminim mjekësor, me qëllim të testimit të virgjërisë, dënohet me gjobë dhe burgim nga një (1) deri në tri (3) vjet.

3. Kur vepra penale nga ky nen kryhet në një ose më shumë nga rrethanat në vijim, kryesi dënohet me burgim prej tre (3) deri në shtatë (7) vjet:

3.1. kur viktimi është nën moshën tetëmbëdhjetë (18) vjet;

3.2. kur vepra është kryer me kanosje serioze ose me kanosje për përdorim të dhunës;

3.3. kur vepra është kryer bashkërisht nga më shumë se një person;

3.4. kur kryerësi ka shfrytëzuar situatën në të cilën personi është i pambrojtur dhe ku siguria e tij është në rrezik;

3.5. kur vepra është kryer nga profesionisti shëndetësor.

4. Tentativa për të kryer vepër penale nga paragrafi 1. dhe 2. i këtij neni është e dënueshme.

Neni 12

Kapitulli XXI i Kodit, ndryshohet si vijon: "VEPRAT PENALE ME BAZË GJINORE, KUNDËR MARTESËS DHE KUNDËR FAMILJES".

Neni 13

Pas nenit 248 të Kodit, shtohet neni i ri 248/A, si në vijim:

Neni 248/A Dhuna kundër grave në jetën publike

1. Kushdo që me qëllim të frikësimit ose detyrimit për të vepruar kundër vullnetit të tyre, me dashje ushtron dhunë fizike, psikologjike, seksuale, ekonomike, në formë të drejtpërdrejtë apo indirekte, ndaj grave që ushtrjnë funksione publike ose kandidate për ushtrimin e funksioneve publike dënohet me gjobë dhe me burgim nga gjashtë (6) muaj deri në tre (3) vjet.

2. Kur vepra penale nga paragrafi 1. i këtij neni kryhet në formë të organizuar, cilësohet si rrethanë rënduese.

Neni 14

Pas nenit 277 të Kodit, shtohet një kapitull i ri, si në vijim:

KAPITULLI XXIV/A KRIMET KIBERNETIKE

Neni 277/A

Shpërndarja kompjuterike e materialeve pro gjenocidit ose krimeve kundër njerëzimit

Kushdo që ofron në publik ose shpërndan qëllimshëm në publik, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, materiale që mohojnë, minimizojnë në mënyrë të ndjeshme, arsyetojnë ose justifikojnë veprën penale të gjenocidit ose krimit kundër njerëzimit, dënohet me burgim nga tre (3) deri në gjashtë (6) vjet.

277/B

Kanosja me motive racizmi dhe ksenofobie nëpërmjet sistemit kompjuterik

Kushdo që kanos seriozisht për vrasje ose plagosje të rëndë, që i bëhet një apo më shumë personave, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, për shkak të përkatësisë etnike, kombësisë, racës apo fesë, dënohet me burgim nga një (1) deri në tre (3) vjet.

Neni 277/ C

Shpërndarja e materialeve raciste ose ksenofobie nëpërmjet sistemit kompjuterik

Kushdo që ofron në publik ose shpërndan qëllimshëm në publik, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, materiale me përmbajtje raciste ose ksenofobie dënohet me gjobë ose me burgim nga gjashtë (6) muaj deri në dy (2) vjet.

Neni 277/D

Hyrja e paautorizuar kompjuterike

1. Kushdo që në mënyrë të paautorizuar hyn në një pjesë apo në tërësi të një sistemi kompjuterik dhe të informacionit, duke shkelur masat e sigurisë, me qëllim përfitimin e të dhënave kompjuterike ose qëllimet e tjera të paligjshme ose në ndërlidhje me një sistem kompjuterik që është i lidhur me një sistem tjetër kompjuterik, dënohet me gjobë ose me burgim nga një (1) deri në tre (3) vjet.

2. Kushdo që pa autorizim dhe me qëllim që të përfitojë në mënyrë të kundërligjshme dobi pasurore, për vete apo personin tjetër apo që t'i shkaktojë dëm personit tjetër, ndryshon, publikon, shlyen, asgjëson apo shkatërron të dhënat apo programet kompjuterike ose në ndonjë mënyrë tjetër hyn në sistemin kompjuterik të tjetrit, dënohet me gjobë ose me burgim nga një (1) deri në tre (3) vjet.

3. Kur kjo vepër kryhet në sistemet e kompjuterike dhe të informacionit ushtarak, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo sistem tjetër kompjuterik me rëndësi publike, dënohet me burgim jo më pak se tre (3) vjet.

4. Për qëllim të këtij neni veprime të paautorizuara konsiderohen:

4.1. veprimet e personit që nuk është i autorizuar sipas ligjit ose kontratës;

4.2. veprimet e pësonit që tejkalojnë kufijtë e autorizimit;

4.3. veprime për të cilat nuk ka leje nga personi kompetent dhe i kualifikuar, sipas ligjit, për

të shfrytëzuar, administruar ose kontrolluar sistemin kompjuterik apo të kryej hulumtime shkencore në një sistem kompjuterik.

Neni 277/E

Përgjimi i paligjshëm i të dhënave kompjuterike

1. Kushdo që pa autorizim, përdorë pajisje teknike ose program kompjuterik, për të përgjuar transmetimet jopublike të të dhënave kompjuterike, nga ose brenda një sistemi kompjuterik dhe të informacionit, përfshirë emetimet elektromagnetike nga një sistem kompjuterik që bartë të dhëna kompjuterike, dënohet me burgim nga një (1) deri në pesë (5) vjet.

2. Kur kjo vepër kryhet brenda sistemeve kompjuterike dhe të informacionit ushtarak, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim jo më pak se pesë (5) vjet.

Neni 277/F

Pengimi i funksionimit të sistemeve kompjuterike dhe të informacionit

1. Kushdo që krijon pengesa serioze dhe të paautorizuara për të cenuar funksionimin e një sistemi kompjuterik dhe të informacionit, nëpërmjet futjes, dëmtimit, shtrembërimit, ndryshimit dhe fshirjes së të dhënave ose i bënë të palexueshme, dënohet me burgim nga një (1) deri në pesë (5) vjet.

2. Kur kjo vepër kryhet në sistemet kompjuterike dhe të informacionit ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim jo më pak se pesë (5) vjet.

Neni 277/G

Keqpërdorimi i pajisjeve dhe programeve kompjuterike

Kushdo që prodhon, mban, shet, ofron për përdorim, shpërndan apo në çfarëdo forme tjetër, vë në dispozicion pajisje, programe apo kode kompjuterike keqbërëse, një fjalëkalim kompjuterik, një kod hyrjeje apo një të dhënë të tillë të ngjashme, të cilat janë krijuar ose përshtatur për hyrjen në një sistem kompjuterik ose në një pjesë të tij, me qëllim kryerjen e veprave penale, të parashikuara në nenin 277/D, 277/E dhe 277/F të këtij Ligji, dënohen me burgim nga një (1) deri në pesë (5) vjet.

Neni 277/H

Vjedhja e identitetit dhe kredencialeve

1. Kushdo që gjatë dhe në lidhje me ndonjë vepër tjetër penale, me dashje transferon, posedon ose shfrytëzon, pa autorizim ligjor, të dhënat e identifikimit të personit tjetër, të dhënat e qasjes, të dhënat bankare, ose të dhënat e identifikimit të telekomunikimit, nëpërmjet sistemit kompjuterik, dënohet me burgim nga një (1) deri në tri (3) vjet.

2. Kushdo që përpunon, mban, shet, ofron për përdorim, shpërndan apo në çfarëdo forme tjetër vë në dispozicion të dhënat sipas paragrafit 1 të këtij neni dënohet me burgim prej (6) muaj deri në pesë (5) vjet.

3. Për qëllim të këtij neni, shprehja “të dhëna të identifikimit”, nënkupton cilindo emër ose numër që mund të përdoret, i vetëm apo në lidhje me ndonjë informacion tjetër, për të identifikuar një individ të caktuar, përfshirë emrin, datën e lindjes, lejen e vozitjes apo numrin e identifikimit, numrin e pasaportës, numrin e identifikimit të punëdhënësit ose tatimpaguesit, numrin e sigurimit shëndetësorë ose çdo emër dhe numër unik identifikues i caktuar nga ndonjë institucion apo i krijuar nga vetë personi me qëllim identifikim dhe përcaktimi të autenticitet të një individi, të cilët janë krijuar dhe ruajtur në formë elektronike.

4. Tentativa për të kryer veprën nga paragrafi 1 i këtij neni, është e dënueshme.

Neni 277/I

Materialet me përmbajtje të shfrytëzimit dhe keqpërdorimit seksual të fëmijëve

1. Kushdo që përdor apo përfshin fëmijët për të prodhuar materiale me përmbajtje të shfrytëzimit dhe keqpërdorimit seksual të fëmijëve, qoftë me apo pa kontakt fizik, dënohet me burgim prej pesë (5) deri në pesëmbëdhjetë (15) vjet.

2. Kushdo që shet, shpërndan, promovon, shfaq, transmeton, ofron ose e vë në dispozicion materialet me përmbajtje të shfrytëzimit dhe keqpërdorimit seksual të fëmijëve nëpërmjet një sistemi kompjuterik, dënohet me burgim prej tre (3) deri në dhjetë (10) vjet.

3. Kushdo që siguron për vetveten apo personin tjetër ose posedon materiale me përmbajtje të shfrytëzimit dhe keqpërdorimit seksual të fëmijëve, dënohet me gjobë dhe me burgim prej një (1) deri në pesë (5) vjet.

4. Tentativa për të kryer vepër penale nga ky nen është e dënueshme.

5. Për qëllime të këtij neni, termi materiale me përmbajtje të shfrytëzimit dhe keqpërdorimit seksual të fëmijëve, nënkupton ekspozimin aktual përmes videove dhe fotografive, përfshirë me anë të mjeteve të teknologjisë së informimit dhe së komunikimit, të:

5.1. një fëmije të përfshirë në sjellje seksualisht eksplicite, qoftë të vërtetë apo të simuluar; ose

5.2. organeve gjentitale të një fëmije për qëllime kryesisht seksuale.

Neni 277/J

Falsifikimi kompjuterik

1. Kushdo që fut, ndryshon, fshin apo fsheh të dhënat kompjuterike, pa të drejtë, për krijimin e të dhënave të rreme, me qëllim paraqitjen dhe përdorimin e tyre si autentike, pavarësisht nëse të dhënat e krijuara janë drejtpërdrejt të lexueshme apo të kuptueshme, dënohet me burgim nga gjashtë (6) muaj deri në tri (3) vjet.

2. Kur kjo vepër kryhet nga personi që ka për detyrë ruajtjen dhe administrimin e të dhënave kompjuterike ose në bashkëpunim, dënohet me burgim jo më pak se tri (3) vjet.

3. Për tentativë të kryerjes së veprës penale nga paragrafi 1 i këtij neni, kryesi dënohet me burgim prej tre (3) muaj deri në një (1) vit.

Neni 277/K

Mashtrimi Kompjuterik

1. Kushdo që fut, ndryshon, fshin apo fsheh të dhënat kompjuterike apo ndërhyr në funksionimin e një sistemi kompjuterik, me qëllim për t'i siguruar vetes apo palës tjetër, me mashtrim, një përfitim ekonomik të padrejtë apo për t'i shkaktuar një pale tjetër pakësimin e pasurisë, dënohet me burgim nga një (1) deri në pesë (5) vjet.

2. Kur kjo vepër kryhet si anëtar i grupit, dënohet me burgim jo më pak se pesë (5) vjet.

3. Për tentativë të kryerjes së veprës penale nga paragrafi 1 i këtij neni, kryesi dënohet me burgim prej tre (3) muaj deri në një (1) vit.

Neni 277/L
Konfiskimi i pajisjeve elektronike

Pajisjet dhe programet elektronike që përdoren për kryerjen e veprave penale të këtij Kapitulli, konfiskohen sipas Kodit të Procedurës Penale.

Neni 15

Pas paragrafit 4 të nenit 343, të Kodit shtohet një paragraf i ri me tekstin si në vijim:

5. Veterinari apo ndihmësi i autorizuar i veterinarit, i cili në mënyrë të kundërligjshme eutanazon një kafshë, dënohet me gjobë ose me burgim deri në gjashtë (6) muaj.

Neni 16

1. Neni 346 paragrafi 1 dhe 3 i Kodit Penal riformulohet si në vijim:

1. Kushdo që keqtrajton kafshën ose përfshihet në çfarëdo akti seksual me kafshën për qëllime seksuale, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një (1) vit.

3. Kushdo që organizon, financon ose është nikoqir i luftës ndërmjet kafshëve të llojeve të njëjta apo të ndryshme, ose organizon, apo merr pjesë në bast në këto luftëra, dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy (2) vjet.

2. Pas paragrafit 3 të nenit 346 të Kodit Penal, shtohet paragraf i ri 3a, si në vijim:

3.a. Kushdo që mbarështon, shet apo ushtron kafshët për qëllime nga paragrafi 3 i këtij neni, dënohet me gjobë ose me burgim deri në gjashtë (6) muaj.

3. Pas paragrafit 7 të nenit 346 të Kodit, shtohen paragrafët të rinj, si në vijim:

8. Kushdo që prodhon, importon, ruan, tregton, promovon, ekspozon, ofron, shfaq ose vë në dispozicion regjistrime zanore, filmike, ose video, ose produkte të tjera në të cilat paraqiten akte seksuale, ose të dhunës ekstreme kundër kafshëve, pa baza të arsyeshme shkencore apo kulturore, dënohet me gjobë ose burgim deri në një (1) vit.

9. Kushdo që blen ose që për konsumin e tij prodhon, importon, ruan, përvetëson, porosit ose zotëron sende, ose shfaqje të përcaktuara në paragrafin 9. të këtij neni, që përmbajnë akte seksuale, ose akte dhune që përfshijnë kafshë, dënohet me gjobë dhe burgim deri në një (1) vit.

10. Kushdo që kryen veprat penale nga paragrafët 1., 2., 3. dhe 4., të këtij neni, ndalohet të mbajë kafshë në pronësi apo përkujdesje.

11. Kafshët nga paragrafët 1., 2., 3. dhe 4. të këtij neni konfiskohen.

Neni 17
Hyrja në fuqi

Ky Ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 08/L-188
26 tetor 2023

Shpallur me dekretin Nr. DL-177/2023, datë 15.11.2023 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Vjosa Osmani-Sadriu